

JOHNS HOPKINS
UNIVERSITY

บัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไรของประเทศไทย

ดร.ปรเมธี วิมลศิริ

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

งานแถลงข่าวและสัมมนาผลการศึกษา “บัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไรของประเทศไทย”

วันอังคารที่ 21 ธันวาคม 2553 เวลา 08.30-12.30 น.

ณ ห้องจามจุรี บอลรูม โรงแรม ปทุมวัน ปริ้นเซส

1	ความเป็นมา	1
2	วัตถุประสงค์	
3	ผลการศึกษา	
4	ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ	

- ❑ **บัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไร (Non-Profit Institutions : NPIs)** เป็นบัญชีบริหารหรือบัญชีย่อยของระบบบัญชีจากหลาย ๆ บัญชี (เช่น บัญชีท่องเที่ยว บัญชีสิ่งแวดล้อม บัญชีการศึกษา และบัญชีสุขภาพ เป็นต้น) ซึ่งสามารถแสดงความเชื่อมโยงของธุรกรรมทางเศรษฐกิจได้ในระดับลึกเพื่อให้การนำไปใช้ประโยชน์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งยังได้ขยายขอบเขตของการผลิตให้กว้างขวางกว่าระบบบัญชีประชาชาติ เช่น เพิ่มเติมการวัดค่าการทำงานของอาสาสมัครที่ทำงานด้านสาธารณะประโยชน์ได้ด้วย
- ❑ การดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไรในประเทศต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาและมีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ สำนักงานสถิติขององค์การสหประชาชาติจึงได้ร่วมกับ The Johns Hopkins University Center for Civil Society Study: JHU/CCSS พัฒนาคู่มือขึ้น เรียกว่า **คู่มือ Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts** สำหรับใช้ในการพัฒนาและจัดทำบัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไรของแต่ละประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกนำคู่มือไปใช้ในการพัฒนาระบบบัญชีดังกล่าวให้แพร่หลายมากขึ้น
- ❑ สศช. ได้เข้าร่วมโครงการการจัดทำบัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไรภายใต้กรอบความตกลง (Letter of Agreement) ร่วมกันระหว่าง สศช. และ JHU/CCSS เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2551 โดยมีระยะเวลาการดำเนินงานประมาณ 3 ปี หรือสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 และมีกระบวนการจัดทำภายใต้คณะกรรมการให้คำปรึกษาที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

ปัจจุบันมี 26 ประเทศได้ศึกษาและจัดทำบัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไรตามคู่มือฯ ได้แก่ อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย เบลเยียม บราซิล แคนาดา แคนเมอรูน สาธารณรัฐเชก ฝรั่งเศส การ์นา อินเดีย อิสราเอล อิตาลี ญี่ปุ่น เคนยา เคิร์กสถาน เกาหลีใต้ มาลี โมร็อกโค นิวซีแลนด์ เปรู ฟิลิปปินส์ สโลวาเกีย อาฟริกาใต้ ยูกันดา สหรัฐอเมริกา และประเทศซิมบับเว

- 1 ความเป็นมา
- 2 วัตถุประสงค์ 2
- 3 ผลการศึกษา
- 4 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

- เพื่อศึกษาถึงบทบาทและความสำคัญของการดำเนินงานของภาคองค์กรไม่แสวงหากำไร ซึ่งนับได้ว่าเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับและเป็นส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐได้เป็นอย่างดี โดยวัดค่าในเชิงเศรษฐกิจหรือวัดค่าเป็นตัวเงินเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับระบบเศรษฐกิจโดยรวมได้และการเปรียบเทียบกับต่างประเทศ โดยขยายขอบเขตการดำเนินงานเพิ่มเติมในส่วนของการทำงานของอาสาสมัคร ซึ่งกล่าวได้ว่ามีบทบาทที่สำคัญในการผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไร
- เพื่อให้สามารถนำเสนอภาพในเชิงมูลค่าหรือเชิงเศรษฐกิจขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ครบถ้วนและถูกต้อง สมบูรณ์มากที่สุด โดยทุกภาคส่วนสามารถนำผลการศึกษาไปปรับใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและกำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เพื่อใช้ประกอบการปรับปรุงระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทยให้ได้มาตรฐานสากลล่าสุดหรือระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ.1993

- 1 ความเป็นมา
- 2 วัตถุประสงค์
- 3 ผลการศึกษา 3
- 4 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

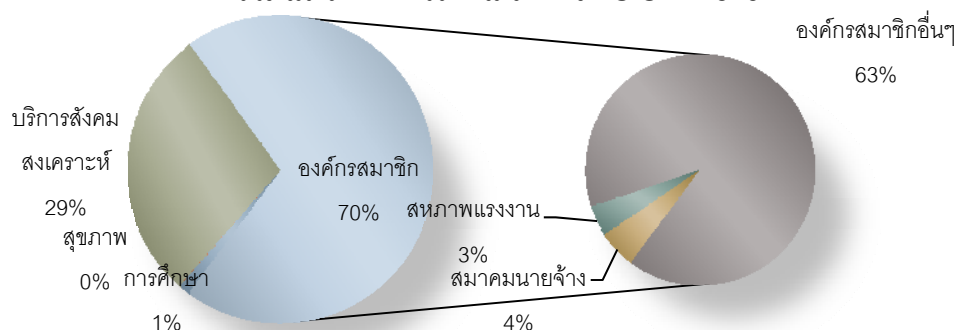
1. ข้อมูลทั่วไป

- องค์กรไม่แสวงหากำไรที่เป็นกรอบสำหรับการจัดทำบัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไรปี 2549 มีจำนวน 70,792 แห่ง
- ส่วนใหญ่จัดอยู่ในกิจกรรมขององค์กรสมาชิก (ร้อยละ 70.1) รองลงมาคือกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ ร้อยละ 28.7 โดยกิจกรรมด้านสุขภาพ มีจำนวนองค์กรน้อยที่สุด

องค์กรไม่แสวงหากำไรจำแนกตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากล ISIC Rev.4 ปี 2549

รหัส ISIC Rev.4	สาขาการผลิต (หมวดย่อย)	จำนวน (แห่ง)	สัดส่วน (ร้อยละ)
รวมทั้งสิ้น		70,792	100.0
84	การศึกษา	829	1.2
86	กิจกรรมด้านสุขภาพ	19	0.03
88	กิจกรรมสังคมสงเคราะห์	20,328	28.7
94	กิจกรรมขององค์กรสมาชิก	49,616	70.1
941	สมาคมนายจ้าง สมาคมวิชาชีพ	2,643	3.7
942	สหภาพแรงงาน	2,170	3.1
949	องค์กรสมาชิกอื่นๆ	44,803	63.3
	● องค์กรศาสนา	14,968	21.1
	● พรรคการเมือง	44	0.06
	● องค์กรสมาชิกอื่นๆ ที่ไม่สามารถระบุได้	29,791	42.1

องค์กรไม่แสวงหากำไรจำแนกตาม ISIC ปี 2549

2.

ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

(1) ความสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรในเชิงเศรษฐกิจ: ภาพรวม

- มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขององค์กรไม่แสวงหากำไรโดยรวม 94,448 ล้านบาท ในปี 2549 เพิ่มขึ้นเป็น 103,727 ล้านบาท ในปี 2550 และ 114,426 ล้านบาท ในปี 2551
- มูลค่าเพิ่ม หรือ GDP ขององค์กรไม่แสวงหากำไรทั้งสิ้น 61,872 ล้านบาท 66,555 ล้านบาท และ 72,112 ล้านบาท ในปี 2549 ปี 2550 และ ปี 2551 ตามลำดับ ขยายตัวอย่างต่อเนื่องร้อยละ 7.6 ในปี 2550 และร้อยละ 8.4 ในปี 2551 ในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในปี 2551 มีทิศทางชะลอตัว
- สัดส่วนของ GDP ขององค์กรฯ ต่อ GDP รวมทั้งประเทศ เฉลี่ยร้อยละ 0.8 ต่อปี

GDP และ CE ขององค์กรไม่แสวงหากำไร และ GDP รวม

	2549	2550	2551
GDP รวม ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	7,844,939	8,525,197	9,080,466
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		8.7	6.5
GDP ขององค์กรไม่แสวงหากำไร (ล้านบาท)	61,872	66,555	72,112
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		7.6	8.4
สัดส่วน GDP ขององค์กรฯ/GDP รวม (ร้อยละ)	0.79	0.78	0.79
CE ขององค์กรไม่แสวงหากำไร (ล้านบาท)	40,081	42,026	45,295
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		4.9	7.8
สัดส่วน CE /VA หรือ GDP ขององค์กรฯ (ร้อยละ)	64.78	63.15	62.81

2.

ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

(1) ความสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรในเชิงเศรษฐกิจ: ภาพรวม (2)

- ค่าตอบแทนแรงงาน (Compensation of employee: CE) มูลค่าทั้งสิ้น 40,081 ล้านบาท ในปี 2549 เพิ่มขึ้นเป็น 45,295 ล้านบาท ในปี 2551 หรือมีส่วนต่อมูลค่าเพิ่มรวมขององค์กรฯ หรือ GDP ขององค์กรฯ เฉลี่ยร้อยละ 63.5 ต่อปี
- ส่วนเกินจากการประกอบการขององค์กรไม่แสวงหากำไร (Operating surplus) หรือกำไรของผู้ประกอบการ ในปี 2549 มีมูลค่า 5,170 ล้านบาท เพิ่มเป็น 6,813 ล้านบาทในปี 2551 หรือคิดเป็นส่วนต่อมูลค่าเพิ่มหรือ GDP ขององค์กรฯ เพียงร้อยละ 9.0 ต่อปี เนื่องจากเป็นองค์กรที่ไม่มุ่งหากำไร กำไรเหล่านี้มาจากองค์กรประเภทระบบตลาด ได้แก่ โรงพยาบาลเอกชน และมหาวิทยาลัยเอกชน
- รายรับทั้งหมดขององค์กรไม่แสวงหากำไรในปี 2549 มีมูลค่า 263,119 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 306,363 ล้านบาท ในปี 2551 รายจ่ายทั้งหมดขององค์กรในปี 2549 มีมูลค่า 205,671 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 234,790 ล้านบาท ในปี 2551 ส่งผลให้เงินออมของภาคองค์กรไม่แสวงหากำไรมีมูลค่า 57,447 ล้านบาท ในปี 2549 เพิ่มขึ้นเป็น 71,573 ล้านบาท ในปี 2551 โดยมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อการออมรวมของประเทศร้อยละ 4.3 ต่อปี

เปรียบเทียบการออมขององค์กรไม่แสวงหากำไรและการออมรวมของประเทศ

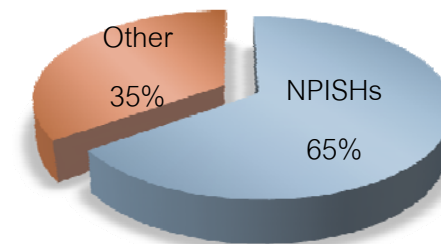
	มูลค่าการออม (ล้านบาท)			สัดส่วน (ร้อยละ)			เฉลี่ย
	2549	2550	2551	2549	2550	2551	
การออมรวม	1,360,012	1,678,024	1,579,160	100.0	100.0	100.0	100.0
- ธุรกิจและรัฐวิสาหกิจ	462,139	625,031	640,147	34.0	37.2	40.5	37.4
- คริวเรือน และ NPIs	416,775	683,319	707,950	30.6	40.7	44.8	39.2
- รัฐบาล	475,859	367,616	276,815	35.0	35.0	21.9	24.3
การออมขององค์กร	57,447	70,589	71,573	4.2	4.2	4.5	4.3

2. ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

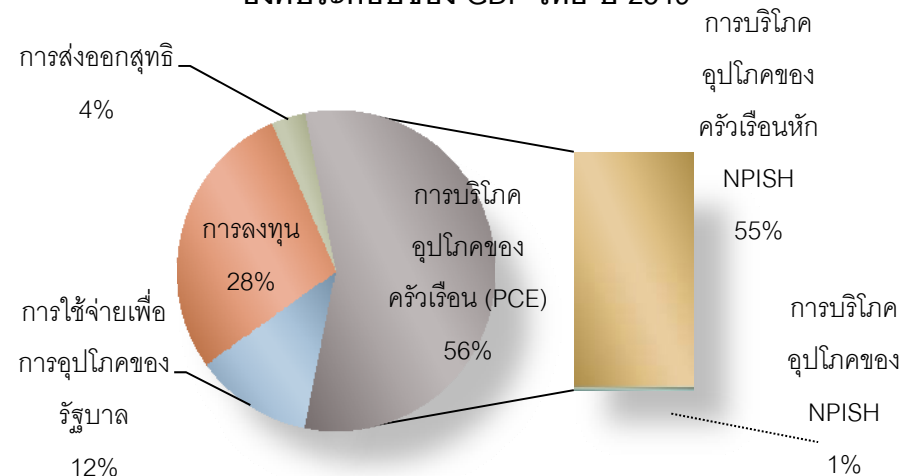
(2) องค์กรไม่แสวงหากำไร: เฉพาะที่ให้บริการครัวเรือนหรือ NPISHs

- องค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน (NPISHs) เป็นกลุ่มหลัก (Core NPISHs) ขององค์กรไม่แสวงหากำไรทั้งหมด ประกอบด้วยองค์กรประเภทกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ และกิจกรรมขององค์กรสมาชิกทั้งหมด และการศึกษาและกิจกรรมด้านสุขภาพบางส่วน
- มูลค่าการผลิตรวมกันในปี 2549 เท่ากับ 61,577 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 78,521 ล้านบาท ในปี 2551 หรือมีสัดส่วนต่อ องค์กรฯ รวมร้อยละ 65.2 ในปี 2549 และร้อยละ 68.6 ในปี 2551
- มูลค่าเพิ่ม หรือ GDP ของ NPISHs มีมูลค่า 38,422 ล้านบาท และ 46,524 ล้านบาท ในปี 2549 และปี 2551 ตามลำดับ
- ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอุปโภคของ NPISHs ที่โอนไปให้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือน มีมูลค่าในปี 2549 เท่ากับ 75,864 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 89,083 ล้านบาท ในปี 2551 หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 1.8 ของการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนทั้งหมดในปี 2551

การผลิตของ NPISHs ปี 2549

องค์ประกอบของ GDP ไทย ปี 2549

2.

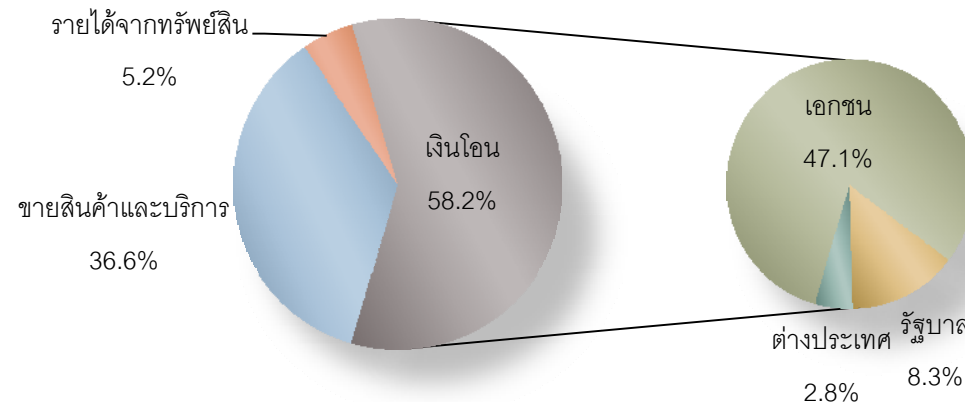
ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

(3) การดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไร: ที่มาของรายรับและการใช้จ่าย

	2549	2550	2551	สัดส่วนเฉลี่ย
รายรับ (ล้านบาท)	263,119	284,011	306,363	100.0
ขายสินค้าและบริการ	94,488	103,727	114,426	36.6
เงินโอน	155,169	165,575	175,705	58.2
เอกชน	125,664	134,068	141,748	47.1
รัฐบาล	21,931	23,430	25,328	8.3
ต่างประเทศ	7,575	8,077	8,629	2.8
รายได้จากทรัพย์สิน	13,462	14,709	16,233	5.2
รายจ่าย (ล้านบาท)	205,671	213,421	234,790	100.0
ค่าบริหารจัดการ	89,318	97,543	107,612	45.1
เงินโอนจ่าย	37,386	33,856	34,488	16.2
ดอกเบี้ยจ่ายและค่าเช่า	1,024	1,207	1,164	0.5
รายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้าย	77,943	80,815	91,525	38.2

- แหล่งที่มาของรายรับมาจากกร
บริการร้อยละ 58.2 การขายสินค้าและ
บริการขององค์กรฯ ร้อยละ 36.6 ที่เหลือ
เป็นรายได้จากทรัพย์สิน
- การใช้จ่ายขององค์กร ส่วนใหญ่เป็น
การใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการร้อยละ
45.1 รายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้าย
(Final consumption expenditure) ร้อย
ละ 38.2 และค่าใช้จ่ายในการโอนหรือ
การบริจาค ร้อยละ 16.2

รายรับและรายจ่ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549

2.

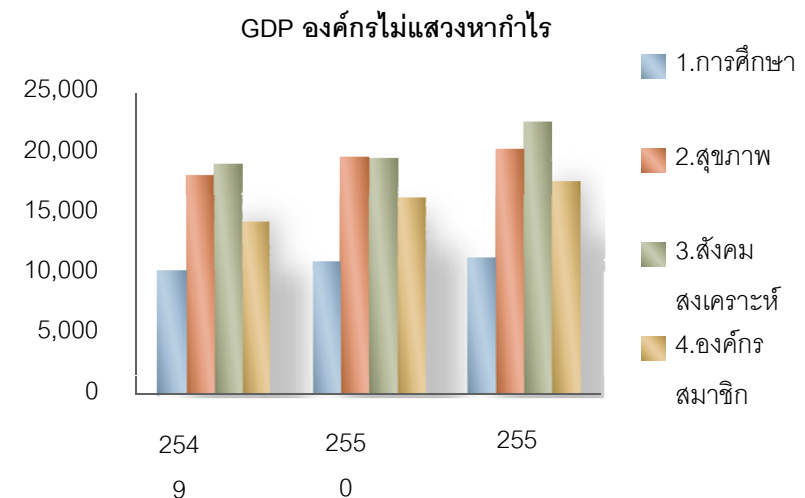
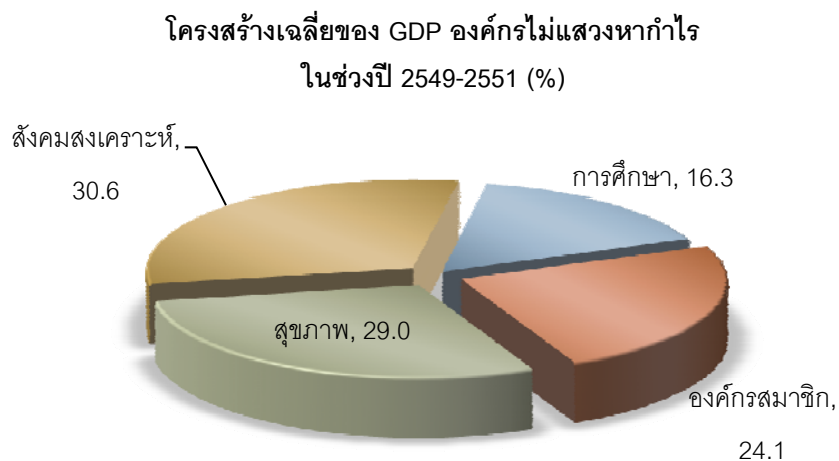
ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

(4) ผลการดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไร: รายสาขาการผลิต (หมวดย่อย)

GDP ขององค์กรไม่แสวงหากำไร จำแนกตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากล

ISIC Rev.4	มูลค่าเพิ่มหรือ GDP องค์กรฯ (ล้านบาท)			เฉลี่ย (ร้อยละ)	
	2549	2550	2551	โครงสร้าง	อัตราเพิ่ม
1. การศึกษา	10,248	10,967	11,394	16.3	5.5
2. บริการด้านสุขภาพ	18,149	19,703	20,380	29.0	6.0
3. กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์	19,158	19,545	22,683	30.6	9.0
4. กิจกรรมขององค์กรสมาชิก	14,317	16,341	17,656	24.1	11.1
รวม	61,872	66,556	72,113	100.0	8.0

- องค์กรไม่แสวงหากำไร ดำเนินกิจกรรมกระจายอยู่ตามสาขาการผลิตต่างๆ 4 สาขาหรือ 4 หมวดย่อย ตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมได้แก่ การศึกษา บริการด้านสุขภาพ กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ และกิจกรรมขององค์กรสมาชิก
- องค์กรฯ ที่ดำเนินกิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์มีสัดส่วนสูงสุดเฉลี่ยร้อยละ 30.6 บริการด้านสุขภาพเฉลี่ยร้อยละ 29.0 ส่วนกิจกรรมขององค์กรสมาชิกและการศึกษามีความสำคัญรองลงมามีสัดส่วนร้อยละ 24.1 และ ร้อยละ 16.3 ตามลำดับ

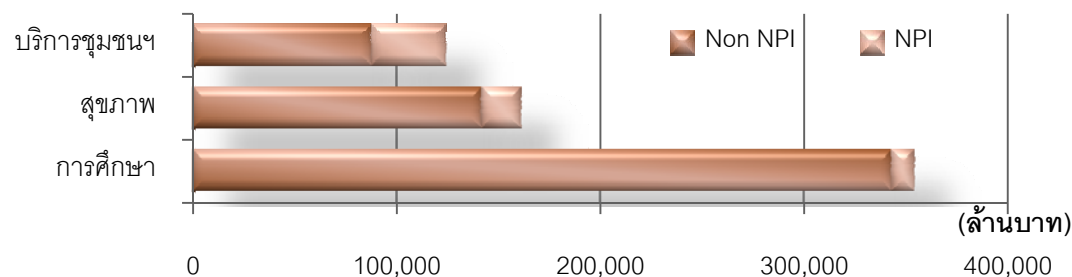
2. ผลการจัดทำบัญชีองค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

(5) GDP องค์กรไม่แสวงหากำไร: เปรียบเทียบกับ GDP รวม รายสาขา

องค์กรฯ และ GDP รวม รายสาขา

สาขาการผลิต	GDP รวม (ล้านบาท)			GDP ขององค์กรฯ (ล้านบาท)			สัดส่วนเฉลี่ย (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2549	2550	2551	
1. การศึกษา	316,829	360,446	384,444	10,248	10,967	11,394	3.1
2. กิจกรรมด้านสุขภาพ	150,013	163,924	168,839	18,149	19,703	20,380	12.1
3. การให้บริการชุมชนฯ	128,680	119,513	123,353	33,475	35,886	40,339	29.6
สังคมสงเคราะห์				19,158	19,545	22,683	
องค์กรสมาชิก				14,317	16,341	17,656	
รวม	595,522	643,883	676,636	61,872	66,556	72,113	10.5

มูลค่าเพิ่มหรือ GDP องค์กรไม่แสวงหากำไร รายสาขา ปี 2549

- การผลิตของสาขาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตขององค์กรไม่แสวงหากำไร มูลค่าเพิ่มหรือ GDP ขององค์กรไม่แสวงหากำไรมีส่วนต่อ GDP รวม เฉลี่ยร้อยละ 10.5 ต่อปี โดยการผลิตขององค์กรไม่แสวงหากำไรในสาขาบริการชุมชนฯ มีบทบาทค่อนข้างมาก สัดส่วนเฉลี่ยต่อปีถึงร้อยละ 29.6 เนื่องจากในสาขานี้ประกอบด้วยหมวดย่อยที่สำคัญ คือ กิจกรรมสังคมสงเคราะห์และกิจกรรมขององค์กรสมาชิก ซึ่งเป็นกลุ่มองค์กรไม่แสวงหากำไรส่วนใหญ่ที่ประกอบด้วยกลุ่มย่อย เช่น องค์กรศาสนา กลุ่ม Advocacy และสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ เป็นต้น

2.

ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

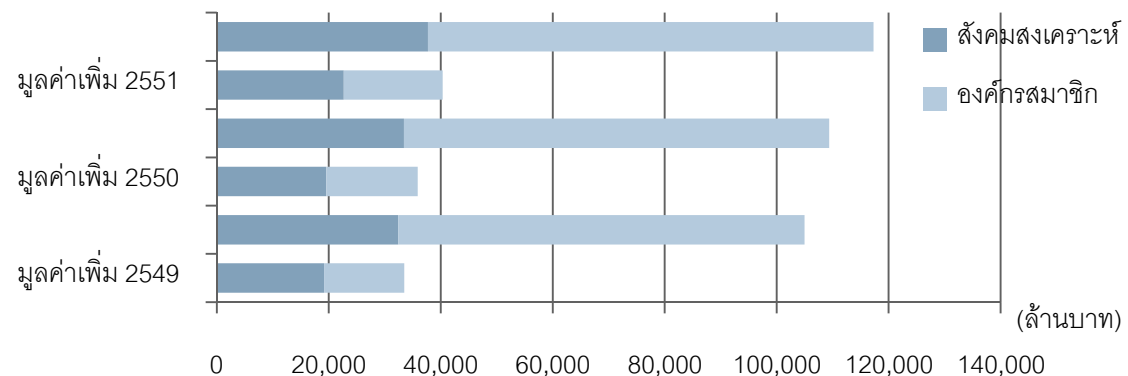
(6) ความสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรในเชิงเศรษฐกิจ: ผลของอาสาสมัคร

- มูลค่าเพิ่มหรือ GDP ขององค์กรไม่แสวงหากำไร เมื่อรวมกิจกรรมที่ดำเนินงานโดยอาสาสมัคร มีมูลค่าทั้งสิ้น 133,428 ล้านบาท ในปี 2549 140,116 ล้านบาท ในปี 2550 และ 149,161 ล้านบาท ในปี 2551 ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยต่อ GDP รวม ร้อยละ 1.6 ต่อปี

องค์กรไม่แสวงหากำไรเมื่อรวมอาสาสมัคร (ล้านบาท)

องค์กรไม่แสวงหากำไร	GDP องค์กรฯ ไม่รวมอาสาสมัคร			GDP องค์กรฯ รวมอาสาสมัคร		
	2549	2550	2551	2549	2550	2551
1.การศึกษา	10,248	10,967	11,394	10,304	11,035	11,475
2.กิจกรรมด้านสุขภาพ	18,149	19,703	20,380	18,149	19,703	20,380
3.กิจกรรมสังคมสงเคราะห์	19,158	19,545	22,683	32,402	33,415	37,706
4.กิจกรรมขององค์กรสมาชิก	14,317	16,341	17,656	72,573	75,963	79,600
รวม	61,872	66,555	72,112	133,428	140,116	149,161
GDP	7,844,939	8,525,197	9,080,466	7,988,051	8,672,317	9,234,562
สัดส่วน/GDP	0.79	0.78	0.79	1.67	1.62	1.62

มูลค่าเพิ่มองค์กรไม่แสวงหากำไรเมื่อรวมอาสาสมัคร ปี 2549-2551

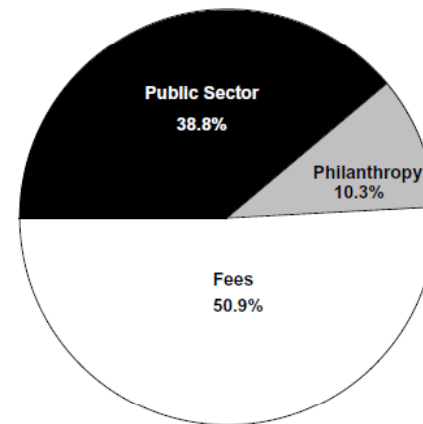
2.

ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ปี 2549-2551

(7) องค์กรไม่แสวงหากำไรของต่างประเทศ

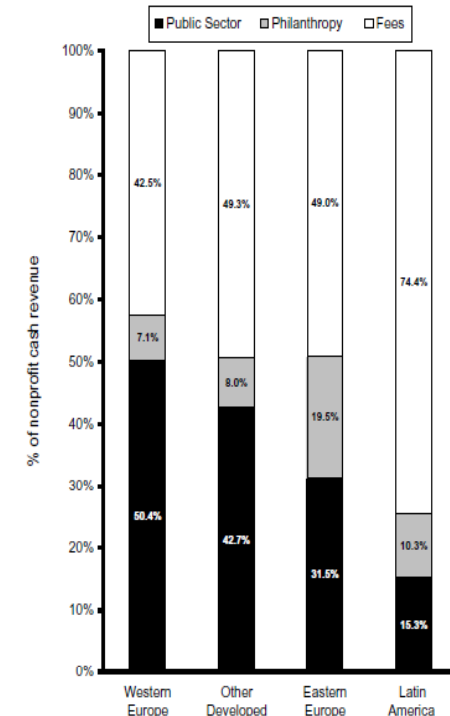
- การดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไรของ 11 ประเทศ โดยพิจารณาจากขนาด GDP ขององค์กรฯ ต่อ GDP รวมของประเทศในช่วงปี 2540-2551 มีสัดส่วนเฉลี่ยอยู่ในระหว่างร้อยละ 0.9-6.6 ในขณะที่ประเทศไทยมีสัดส่วนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.8 ต่อปี ในช่วงปี 2549-2551
- แหล่งที่มาของรายรับ โดยใช้ข้อมูลในปี 2538 ของ 26 ประเทศ จากเอกสารเรื่อง Global Civil Society At-a-Glance พบว่ารายได้จากการขายสินค้าและบริการเป็นแหล่งรายรับหลัก หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.9 รองลงมาเป็นรายรับจากการสนับสนุนของรัฐบาลโดยมีสัดส่วนร้อยละ 38.8 ส่วนรายรับจากการบริจาคของภาคเอกชนมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 10.3 ทั้งนี้ แหล่งที่มาของรายรับแต่ละภูมิภาค จะมีลักษณะแตกต่างกัน

แหล่งที่มาของรายรับ ปี 2538 (เฉลี่ย 26 ประเทศ)

Source: The Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project

แหล่งที่มาของรายรับ ปี 2538 แบ่งตามภูมิภาค

Source: The Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project

ที่มา : Global Civil Society At-a-Glance

- 1 ความเป็นมา
- 2 วัตถุประสงค์
- 3 ผลการศึกษา
- 4 **ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ** 4

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

ข้อจำกัด

- ไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบรวบรวมหรือจัดเก็บข้อมูลด้านการเงินขององค์กรไม่แสวงหากำไรทั่วประเทศอย่างเป็นระบบ
- ข้อมูลการจดทะเบียนหรือข้อมูลทั่วไปที่หลายหน่วยงานได้มีการจัดเก็บตามความต้องการใช้งานยังกระจัดกระจาย ไม่ทันสมัยเพียงพอ และขาดความสมบูรณ์ครบถ้วน
- ข้อมูลการสำรวจของ สสช. สามารถใช้ประโยชน์ได้ แต่มีข้อจำกัดเรื่องความถี่ของข้อมูล ซึ่งจะสำรวจทุก 5 ปี
- คู่มือการจัดทำบัญชี มีรายละเอียดไม่เพียงพอในเชิงปฏิบัติ โดยเฉพาะวิธีการคำนวณในประเด็นเฉพาะ
- การจำแนกหมวดหมู่ตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไร มีข้อจำกัดเนื่องจากแต่ละองค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมได้หลายประเภท รวมทั้งหมวดหมู่ตามมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลยังไม่สะท้อนข้อเท็จจริงของกิจกรรมการผลิตขององค์กรไม่แสวงหากำไรในกรณีของประเทศไทยมากนัก

ข้อเสนอแนะ การจัดทำบัญชี องค์กรไม่แสวง หากำไร

- **ปรับปรุงการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง** เพื่อใช้ประกอบการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไรให้ได้มาตรฐานสากล มีความถูกต้องสมบูรณ์ และสามารถเปรียบเทียบกับต่างประเทศได้
- **สร้างความรู้ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือ**ขององค์กรไม่แสวงหากำไรในการรายงานข้อมูลที่สมบูรณ์ถูกต้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไรเพื่อให้มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย
- **จัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ในการรวบรวมและจัดทำระบบฐานข้อมูล**ขององค์กรไม่แสวงหากำไรทั่วประเทศ และจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ รวมทั้งการขยายการศึกษาและจัดทำบัญชีขององค์กรไม่แสวงหากำไร ณ ราคาคงที่หรือราคาที่แท้จริง

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองของประเทศในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม
- สร้างค่านิยมทางสังคมและปลูกฝังค่านิยมจิตสาธารณะให้แก่ประชาชน ให้ตระหนักถึงความสำคัญและการมีส่วนร่วมในงานสาธารณะประโยชน์ ทั้งในรูปของการบริจาคและการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม
- ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้มีการทำงานเพื่อสังคมและเพิ่มบทบาทในการลงทุนพัฒนาสังคมโดยภาครัฐปรับลดบทบาทมาเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก
- สนับสนุนให้องค์กรไม่แสวงหากำไร ปรับเปลี่ยนบทบาท จากการเป็นผู้รับบริจาคหรือสนับสนุนจากสถาบันอื่นเพื่อเป็นการใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นองค์กรฯ ที่สามารถหารายได้ได้เองโดยการผลิตสินค้าและบริการในระบบตลาดและนำผลกำไรมาใช้จ่ายหมุนเวียนภายในองค์กร
- จัดให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตามประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านสาธารณะประโยชน์ขององค์กรไม่แสวงหากำไรมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และเป็นภาคส่วนที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจได้ต่อไปในอนาคต
- ใช้มาตรการด้านภาษีเพื่อจูงใจให้มีการดำเนินกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เช่น มาตรการลดหย่อนทางภาษี โดยให้นำค่าใช้จ่ายในการบริจาคมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลได้มากกว่าที่กำหนดไว้ในปัจจุบันหรือสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ทั้งหมด เป็นต้น รวมทั้งพิจารณาเพิ่มองค์กรที่สามารถนำเงินบริจาคมาหักลดหย่อนภาษีด้วย

Thank you

www.nesdb.go.th